

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Γνώμη

Δ 86/2019

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 7η Αυγούστου του έτους δύο χιλιάδες δέκα εννιά (2019) ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Γεώργιος Καταπόδης
- 2. Μέλη :** Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος
Μαρία Στυλιανίδη

Γραμματέας: Ελένη Βαφειάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού

Εισηγήτρια: Ηλιάννα Κανταρτζή, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης κ. Αικατερίνη Θεοδωροπούλου η οποία αποδεσμεύτηκε πριν την έναρξη και λήψη της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

Ερώτημα: Το υπ' αριθμ. ΤΟ-2224/24.06.2019 έγγραφο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (αρ. πρωτ. εισερχομένου Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3471/27.06.2019), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΤΟ-2630/25.07.2019 έγγραφο (αρ. πρωτ. εισερχομένου Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 4035/25.07.2019)

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας / λογοκλοπής Turnitin Originality Check (CPV: 48000000-8) με την εταιρεία InterOPTICS A.E., για ένα έτος από την υπογραφή της σύμβασης, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 9.630,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, βάσει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. (β) υποπερ. (γγ) του ν. 4412/2016.

---

1. Με το υπ' αριθμ. ΤΟ-2224/24.06.2019 έγγραφο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (αρ. πρωτ. εισερχομένου Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3471/27.06.2019), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΤΟ-2630/25.07.2019 έγγραφο (αρ. πρωτ. εισερχομένου Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 4035/25.07.2019), το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (στο εξής και «ΕΑΠ») αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και «Αρχή»), σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την προσφυγή στη

διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας / λογοκλοπής Turnitin Originality Check (CPV: 48000000-8) με την εταιρεία InterOPTICS A.E., για ένα έτος από την υπογραφή της σύμβασης, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 9.630,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, βάσει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. (β) υποπερ. (γγ) του ν. 4412/2016.

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

2. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Με το Πρακτικό της 416^{ης} Συνεδρίασής της στις 05.04.2019, η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ αποφάσισε «*την έγκριση της ανανέωσης, με τους ίδιους όρους, της συνδρομής της υπηρεσίας ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας / λογοκλοπής Turnitin Originality Check, για το διάστημα από 01/07/2019 έως 30/06/2020. Το ποσό της συνδρομής ανέρχεται σε έντεκα χιλιάδες εννιακόσια σαράντα ένα ευρώ και είκοσι λεπτά (11.941,20€) συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και θα καλυφθεί από πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού του Ιδρύματος του έτους 2019*».

2.2 Με το υπ' αριθμ. ΤΟ-2100/12.06.2019 το Τμήμα Οικονομικών Υποθέσεων του ΕΑΠ εισηγείται προς τη Διοικούσα Επιτροπή, όπως η τελευταία εγκρίνει «*υπό την προϋπόθεση παροχής σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το εδάφιο γγ) της περίπτωση β) της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016, αναφορικά με την υπογραφή σύμβασης με την εταιρεία InterOPTICS A.E., για διάστημα ενός έτους από την υπογραφή της, για την υπηρεσία ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας Turnitin Originality Check. Επισημαίνεται ότι προτείνεται η διαφοροποίηση της έναρξης της σύμβασης σε σχέση με αυτή που ορίστηκε στην υπ. αρ. 416/05-4-2019 Συνεδρίαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ, προκειμένου να ολοκληρωθεί το σύνολο των απαιτούμενων διοικητικών διαδικασιών. Η εν λόγω δαπάνη συνολικού ποσού εννέα χιλιάδων εξακοσίων τριάντα ευρώ (9.630,00€) πλέον ΦΠΑ, δύναται να καλυφθεί από πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού του έτους 2019 (ΚΑΕ 0439)*».

2.3 Με το Πρακτικό της 429^{ης} Συνεδρίασής της στις 18.06.2019, η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ αποφάσισε όπως εγκρίνει «*α) την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το εδάφιο γγ) της περίπτωση β) της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016, υπό την προϋπόθεση παροχής σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., αναφορικά με την υπογραφή σύμβασης με την εταιρεία InterOPTICS A.E., για διάστημα ενός έτους από την υπογραφή της, για την υπηρεσία ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας Turnitin Originality Check, με διαφοροποίηση της έναρξης της σύμβασης σε σχέση με αυτή που ορίστηκε στην υπ. αρ. 416/05-4-2019 Συνεδρίαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ, προκειμένου να ολοκληρωθεί το σύνολο των απαιτούμενων διοικητικών διαδικασιών και β) τη δαπάνη που αφορά στην ανωτέρω σύμβαση, ήτοι το ποσό εννέα χιλιάδων εξακοσίων τριάντα ευρώ (9.630,00€) πλέον ΦΠΑ. [...]*».

2.4 Κατόπιν των ανωτέρω, το ΕΑΠ αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, προσκομίζοντας το σχετικό Σχέδιο Απόφασης, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας / λογοκλοπής Turnitin Originality Check (CPV: 48000000-8) με την εταιρεία InterOPTICS A.E., για ένα έτος από την υπογραφή της σύμβασης, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 9.630,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, βάσει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. (β) υποπερ. (γγ) του ν. 4412/2016.

2.5 Σε συνέχεια της υποβολής του ως άνω αιτήματος, με το υπ' αριθμ. 3471/15.07.2019 έγγραφό της προς το ΕΑΠ, η Αρχή αιτείται την παροχή διευκρινήσεων και τη συμπλήρωση του φακέλου του υπ' αρ. πρωτ. ΤΟ-2224/24.06.2019 αιτήματος του ΕΑΠ. Ειδικότερα με το εν λόγω έγγραφο ζητήθηκαν από την αναθέτουσα αρχή τα εξής:

α) Σχέδιο απόφασης του αρμόδιου οργάνου σας περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των εν θέματι συμβάσεων, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Αρχής, από το οποίο θα προκύπτουν τα

εξής: **i)** ένταξη του αιτήματος προσφυγής σε διαπραγμάτευση σε κάποια από τις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις των διατάξεων του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, οι οποίες εδράζονται σε διαφορετικές προϋποθέσεις, **ii)** πλήρης και ειδική αιτιολογία περί συνδρομής των προϋποθέσεων κάποιας από τις ειδικότερες αυτές περιπτώσεις, **iii)** όλα τα στοιχεία της υπό ανάθεση σύμβασης (αναλυτική περιγραφή του αντικειμένου με αναφορά στον κωδικό CPV (κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις), διάρκεια, προϋπολογισθείσα δαπάνη σε ευρώ, με και χωρίς Φ.Π.Α.).

β) δεδομένου ότι ρητά επικαλείσθε την υποπερίπτωση (γγ) της περ. β της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, κρίνεται αναγκαίο να παρατεθούν τα συγκεκριμένα στοιχεία και οι περιστάσεις, που επικαλείσθε για την αιτιολόγηση της προσφυγής στην εν λόγω νομική βάση, και να προσκομισθεί κάθε άλλο στοιχείο που κατά την κρίση σας θεμελιώνει το αίτημά σας και αποδεικνύει τις ως άνω περιστάσεις, ήτοι **i)** ότι ο υποψήφιος ανάδοχος διατηρεί αποκλειστικά δικαιώματα που άπτονται της αιτούμενης σύμβασης παροχής υπηρεσιών, **ii)** ότι δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και **iii)** ότι η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της αιτούμενης σύμβασης.

4. Επιπρόσθετα, παρακαλούμε να διευκρινίσετε εάν η αιτούμενη σύμβαση έχει ανατεθεί στον ίδιο ανάδοχο στο παρελθόν και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, παρακαλείσθε να προσκομίσετε τη/τις σχετική/ες σύμβαση/εις και να διευκρινίσετε ποια διαδικασία ακολουθήθηκε (ανοικτός διαγωνισμός, πρόχειρος διαγωνισμός, απευθείας αναθέσεις κλπ.), καθώς και τυχόν απόφαση στο πλαίσιο του κατά το νόμο προβλεπόμενου προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

5. Τέλος, λαμβανομένης υπ' όψιν της αξίας του αιτήματός σας (9.630,00 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) και προκειμένου να διερευνηθεί η συνολική εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 6 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με την περ. (γ) του άρθρου 5 του ίδιου νόμου και, συνακόλουθα, η αρμοδιότητα της Αρχής, παρακαλούμε να διευκρινισθεί εάν ο φορέας σας έχει συνάψει κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος ή πρόκειται να συνάψει κατά το τρέχον ή το επόμενο οικονομικό έτος συμβάσεις με το ίδιο CPV και να παραθέσετε τα σχετικά στοιχεία αναφορικά με τη συνολική εκτιμώμενη αξία συμβάσεων ίδιου τύπου καθώς και τον τρόπο ανάθεσης αυτών».

2.6 Σε απάντηση του ως άνω αιτήματος της Αρχής περί παροχής διευκρινήσεων και συμπληρωματικών στοιχείων, με το υπ' αριθμ. ΤΟ-2630/25.07.2019 έγγραφό του, το ΕΑΠ διευκρινίζει τα εξής: «κατόπιν του υπολογισμού βάσει της παρ. 5 του ως άνω σχετικού εγγράφου σας προέκυψε ότι το ποσό των συμβάσεων, που έχουν συναφθεί το έτος 2018 με CPV 48000000-8 είναι 121.540,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, ενώ για το έτος 2019 το ποσό των συμβάσεων που έχουν συναφθεί ή πρόκειται να συναφθούν είναι 197.495,76 ευρώ χωρίς ΦΠΑ», και

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΤΟΥΣ 2018, CPV: 48000000-8

α/α	Τίτλος	α/α σύμβασης	Ημερομηνία Υπογραφής	CPV	Συνολικό ποσό (χωρίς φπα)	Συνολικό ποσό (με ΦΠΑ)	Τρόπος Ανάθεσης
1	Προμήθεια και ανανέωση αδειών χρήσης λογισμικών καθώς και προμήθεια και συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων για τις ανάγκες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	1/2018	5/1/2018	48000000-8	28.108,00	34.853,92	διαδικασία διαπραγμάτευσης κατόπιν σύμφωνης γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ

συνημμένα διαβιβάζει τους κάτωθι πίνακες συμβάσεων για τα έτη 2018 και 2019:

2	Προμήθεια λογισμικών πακέτων ArcGIS	49/2018	2/5/2018	48000000-8	7.800,00	9.672,00	απευθείας ανάθεση (διαδικασία της διαπραγμάτευσης λόγω προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων)
3	Ανανέωσης συνδρομής για την υπηρεσία ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας Turnitin Originality Check	62/2018	19/7/2018	48000000-8	9.630,00	11.941,20	απευθείας ανάθεση (διαδικασία της διαπραγμάτευσης λόγω προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων)
4	Προμήθεια και ανανέωση αδειών χρήσης λογισμικών καθώς και προμήθεια και συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων για τις ανάγκες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	164/2018	14/11/2018	48000000-8	17.000,00	21.080,00	ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων
5	Προμήθεια και ανανέωση αδειών χρήσης λογισμικών καθώς και προμήθεια και συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων για τις ανάγκες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	163/2018	14/11/2018	48000000-8	59.002,00	73.162,48	ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων
					121.540,00		

**ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ & Π/Υ ΕΤΟΥΣ 2019, CPV:
48000000-8**

α/α	Τίτλος	Αρ. Πρωτ. Εισήγησης / α/α Διακηρυξης / α/α σύμβασης	CPV	Συνολικό ποσό (χωρίς φπα)	Συνολικό ποσό (με φπα)	Τρόπος Ανάθεσης
1	Ανοικτός Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός (άνω των ορίων) σχετικά με την προμήθεια και ανανέωση αδειών χρήσης λογισμικών καθώς και προμήθεια και συντήρηση λογισμικών	ΤΟ-894/6-3-2019	48000000-8	137.347,40	170.310,78	Ανοικτός Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός

	προγραμμάτων για τις ανάγκες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου					
2	Διαδικασία της διαπραγμάτευσης σχετικά με τον Ανοικτό Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό (άνω των ορίων) με τίτλο «Προμήθεια και ανανέωση αδειών χρήσης λογισμικών καθώς και προμήθεια και συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων για τις ανάγκες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου»	ΤΟ –1290/09-04-2019	48000000-8	41.170,36	51.051,25	διαδικασία διαπραγμάτευσης κατόπιν σύμφωνης γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ
4	«Συντήρηση - τεχνική υποστήριξη του πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου»	58/2019	48000000-8	9.348,00	11.591,52	Απευθείας Ανάθεση
5	Υπηρεσία ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας / λογοκλοπής Turnitin Originality Check		48000000-8	9.630,00	11.914,20	
				197.495,76		

II. Νομικό πλαίσιο

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι: «[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

4. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει: «Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού».

5. Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9β του ως άνω νόμου ορίζει: «1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6. [...], (β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλευτικών υπηρεσιών, που ως τέτοιες νοούνται εκείνες που, έχουν ως αντικείμενο το σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και σε οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, την υποστήριξη της υλοποίησης τους με τη μεταφορά της απαραίτητης σχετικής τεχνογνωσίας, καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και δράσεων. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες υπάγονται ιδίως οι

οικονομικές μελέτες, οι κοινωνικές μελέτες, οι μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας, οι περιβαλλοντικές μελέτες, καθώς και οι μελέτες συστημάτων πληροφορικής, εκτός εάν σχετίζονται με έργο κατά την έννοια της περίπτωσης 7 ή με εκπόνηση μελετών και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια της υποπερίπτωσης α' της παρούσας περίπτωσης».

6. Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω: «1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. 2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος».

7. Το άρθρο 5 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός Φ.Π.Α., ορίζονται τα ακόλουθα: ...β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. β) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. Τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στις άνω περιπτώσεις α', β', και γ' ισχύουν, εφόσον δεν έχουν αναθεωρηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2365/2017 της Επιτροπής τα κατώτατα όρια αναθεωρήθηκαν από € 135.000,00 σε € 144.000,00 και από € 209.000,00 σε € 221.000,00 και ισχύουν, από 1-1-2018 έως 31-12-2019.

8. Οι διατάξεις του άρθρου 6 «Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» παρ. 1, 3, 9 και 11 του ίδιου νόμου ορίζουν:

«**1.** Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] **3.** Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...] **9.** Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. [...] **11.** Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών οι οποίες έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή οι οποίες προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης: α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, ει δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης· β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες».

9. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους: [...] γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης' [...]».

10. Το άρθρο 61 του ίδιου νόμου ορίζει:

«1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26.

2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση.

3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 120.»

11. Η αιτιολογική σκέψη 19 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ ορίζει ότι: «Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι, για την εκτίμηση της αξίας μιας σύμβασης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα έσοδα, είτε εισπράττονται από την αναθέτουσα αρχή είτε από τρίτους. Θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι, για την εκτίμηση των κατώτατων ορίων, η έννοια των ομοιογενών αγαθών θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως αναφερόμενη σε προϊόντα τα οποία προορίζονται για πανομοιότυπες ή παρεμφερείς χρήσεις, π.χ. προμήθεια ενός φάσματος τροφίμων ή διαφόρων ειδών επίπλων γραφείου. Κατά κανόνα, ένας οικονομικός φορέας που δραστηριοποιείται στον σχετικό τομέα θα πρέπει να διαθέτει αυτού του είδους τις προμήθειες στο σύννηδες φάσμα των προϊόντων του».

III. Νομική Εκτίμηση

12. Το υπό εξέταση αίτημα του ΕΑΠ αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών (CPV: 48000000-8 «Πακέτα λογισμικού και συστήματα πληροφορικής»), συντρέχει καταρχάς αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή γνώμης.

Ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της εκτιμώμενης αξίας της υπό κρίση σύμβασης (9.630,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) σε συνδυασμό με το ότι δεν πρόκειται για δημόσια σύμβαση που ανατίθεται από κεντρική κυβερνητική αρχή και δεδομένου ότι το, συμφώνως προς το άρθρο 5 παρ. γ του ν. 4412/2016, κατώτατο όριο των συμβάσεων επί των οποίων εφαρμόζονται οι διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ ανέρχεται στο ποσό των 221.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, δέον όπως εξετασθεί η αρμοδιότητα της Αρχής, λόγω ποσού, για την έκδοση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011.

13. Προκειμένου να διαπιστωθεί η ως άνω αρμοδιότητα της Αρχής, εξετάζεται κατωτέρω η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με τον τρόπο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 6 του ίδιου νόμου.

Σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 6 του ν. 4412/2016, όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος, ενώ η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 ρητά προβλέπει ότι καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσίας δεν επιτρέπεται να κατατμηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 11 του ίδιου άρθρου του ν. 4412/2016, όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή οι οποίες προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:

α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, ει δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης·

β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες.

14. Όσον αφορά στην έννοια των «ομοιογενών» αγαθών, η αιτιολογική σκέψη 19 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ διευκρινίζει ότι «η έννοια των ομοιογενών αγαθών θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως αναφερόμενη σε προϊόντα τα οποία προορίζονται για πανομοιότυπες ή παρεμφερείς χρήσεις, π.χ. προμήθεια ενός φάσματος τροφίμων ή διαφόρων ειδών επίπλων γραφείου. Κατά κανόνα, ένας οικονομικός φορέας που δραστηριοποιείται στον σχετικό τομέα θα πρέπει να διαθέτει αυτού του είδους τις προμήθειες στο σύννητες φάσμα των προϊόντων του». Περαιτέρω, ως ομοειδή / ομοιογενή προϊόντα (αγγλ. κείμενο similar, γαλλ. homogènes) θεωρούνται αυτά που κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις και ήθη συνιστούν μερικότερες κατηγορίες του αυτού αγαθού και για τα οποία η ίδια κατηγορία προμηθευτών ενδιαφέρεται να διεξαχθεί ενιαία διαδικασία (βλ. Γνμδ. ΝΣΚ 80/2004). Ως κριτήριο για τον ομοειδή / ομοιογενή χαρακτήρα της προμήθειας κατά τη θεωρία και νομολογία λαμβάνεται υπόψη η άμεση τεχνική και οικονομική λειτουργία της σύμβασης, ήτοι η φύση της ανάγκης που εξυπηρετείται μέσω αυτής.

15. Εν προκειμένω, το αντικείμενο της υπό σύναψης σύμβασης φαίνεται να εμπίπτει στην ονοματολογία CPV με αριθμούς αναφοράς 48000000-8 «Πακέτα λογισμικού και συστήματα πληροφορικής». Η σύμβαση που θα προκύψει από την αιτούμενη διαπραγμάτευση θα έχει διάρκεια ενός έτους από την υπογραφή της σύμβασης, η συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη της ανέρχεται στο ποσό των 9.630,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (11.941,20€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), θα καλυφθεί από πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου του έτους 2019 και είναι περιοδικού χαρακτήρα δεδομένου ότι όμοια σύμβαση συνήφθη το 2018 και διαφαίνεται ότι πρόκειται να ανανεωθεί μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

16. Εκ των ως άνω διαλαμβανομένων, διαφαίνεται ότι πρόκειται για δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών ανήκουσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο ομοιογενών υπηρεσιών, εν προκειμένω στο πλαίσιο του ίδιου CPV, η οποία προβλέπεται να ανανεωθεί μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα κι, ως εκ τούτου, ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας της, προκειμένου για την υπαγωγή της ή μη στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, θα πρέπει να λάβει χώρα βάσει των παρ. 9 και 11, του άρθρου 6 του ν. 4412/2016.

Ως προελέχθη ανωτέρω (βλ. Ιστορικό παρ. 2.6), το ΕΑΠ με το υπ' αριθμ. ΤΟ-2630/25.07.2019 έγγραφο του διευκρινίζει ότι η συνολική εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων ίδιου τύπου, που συνήφθησαν ή πρόκειται να συναφθούν κατά το έτος 2019, συνολικά αθροιζόμενη ανέρχεται στο ποσό των 197.495,76 € (μη

συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), ενώ η συνολική πραγματική αξία των συμβάσεων ιδίου τύπου που συνήφθησαν κατά το έτος 2018 ανήλθε στο ποσό των 121.540,00€ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.).

17. Συνεπώς, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, διαφαίνεται ότι η εκτιμώμενη δαπάνη των 197.495,76 € για την παροχή των αιτούμενων υπηρεσιών υπολείπεται, βάσει του τρόπου υπολογισμού των παρ. 9 και παρ. 11, του άρθρου 6 του ν. 4412/2016, του προβλεπόμενου από τον ως άνω νόμο κατώτατου χρηματικού ορίου των 221.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, η δε υπό εξέταση σύμβαση δεν εμπίπτει, λόγω της εκτιμώμενης αξίας της, στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ούτε, κατά συνέπεια, στη γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Αρχής.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή ομόφωνα αποφασίζει:

Την αποχή από την έκδοση γνώμης επί του αιτήματος του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας / λογοκλοπής Turnitin Originality Check (CPV: 48000000-8) με την εταιρεία InterOPTICS A.E., για ένα έτος από την υπογραφή της σύμβασης, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 9.630,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, λόγω έλλειψης αρμοδιότητας.

Αθήνα, 7 Αυγούστου 2019

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης